

סקטור הטלקום בסין 9-2008: צמיחה בעידן של מיתון

כחצי שנה לאחר שהושקה הרפורמה במבנה חברות הטלקום הסיניות מתפרסמים בסין נתונים ראשונים ומרשימים של ביצועי הענף במהלך עשרת החודשים הראשונים של 2008

שירות גלובס 8/3/2009

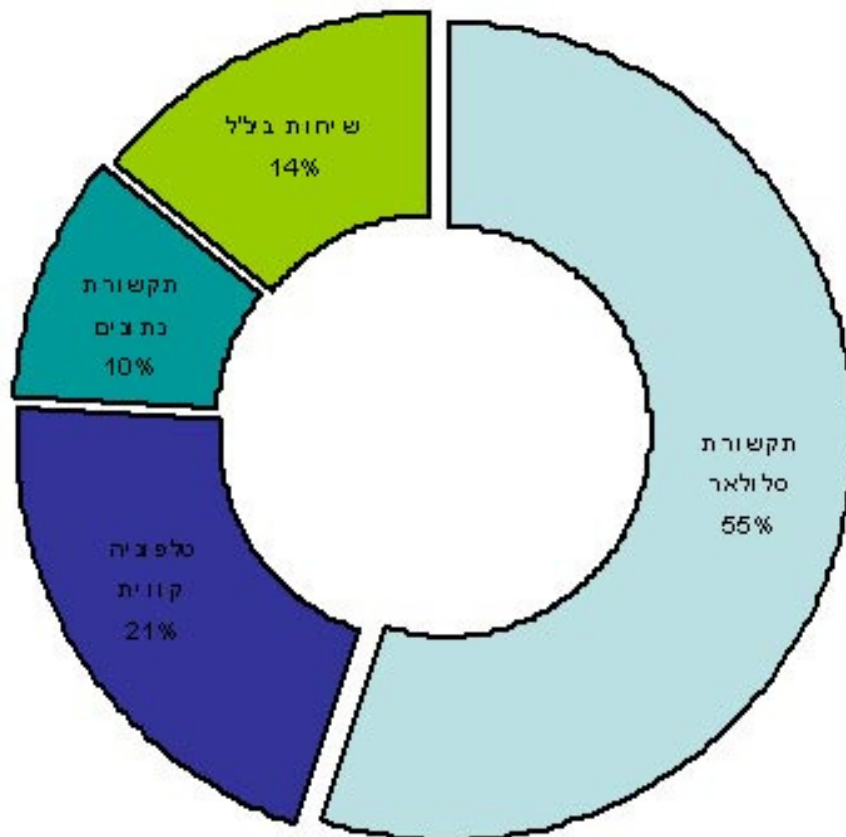
על רקע המיתון המתגבר בזירה הכלכלית הבינ"ל ועימו גם ההאטה בצמיחה הכלכלית בסין, בולטת במיוחד הצמיחה וההתפתחות המתמשכת בסקטור הטלקום בסין.

כחצי שנה לאחר שהושקה הרפורמה במבנה חברות הטלקום הסיניות מתפרסמים בסין נתונים ראשונים ומרשימים של ביצועי הענף במהלך עשרת החודשים הראשונים של 2008.

הרשויות הסיניות מצידן פתחו את שנת 2009 בתנופה עם הענקת רישיונות להפעלת רשתות הדור השלישי של הטלפונים הניידים, לשלוש הספקיות הפועלות בשוק, כשמקביל ננקטים צעדים המכוונים לשיפור התחרות בענף.

שנת 2008 בסין הכנסות וצמיחה בסקטור הטלקום

היקף המחזור העסקי של סקטור הטלקום גדל בשיעור של 22.5%, במהלך עשרת החודשים הראשונים של השנה והגיע לסך של 270 מיליארד דולר. הכנסות ספקיות הטלקום צמחו בתקופה הנ"ל בשיעור של 8.1% ועמדו על כ-100 מיליארד דולר. הרכב ההכנסות של ספקיות הטלקום הסיניות: סלולאר (54.8%); טלפוניה קווית (21.1%); תקשורת נתונים (9.7%); ושיחות בינ"ל (14.2%).

תקשורת הסלולאר מהווה את המרכיב המרכזי בהכנסות הסקטור בסין ותרמה 54.8% מההכנסות במהלך התקופה, שהם כ- 54.5 מיליארד דולר. הכנסות הסלולאר גדלו בשיעור של 15.7% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד וצפויות להמשיך ולצמוח לנוכח הגידול המתמשך במספר מנויי הסלולאר. ההשקעה בנכסים קבועים בתעשיית הטלקום גדלה אף היא במהלך ינואר-אוקטובר, בשיעור של 9.9% ועמדה על 27 מיליארד דולר.

יותר מנויים יותר סלולאר

מספרם של מנויי הטלקום בסין גדל ב-65.76 מיליון משתמשים, במהלך ינואר-אוקטובר. 79.96 מיליון מנויי סלולאר חדשים הצטרפו לרשתות הסלולאר, בעוד שמספר מנויי התקשורת הקווית הצטמצם ב-14.2 מיליון מנויים. מספר מנויי הטלקום בסין עמד בסוף חודש אוקטובר האחרון על 978.7 מיליון ובהם 627 מיליון מנויי סלולאר ו-351 מיליון מנויי טלפוניה קווית. על פי הערכות משרד תעשיות וטכנולוגיות המידע הסיני (MIIT) והאקדמיה למחקר תקשורת (CATR) צפוי מספר מנויי הטלפון בסין להגיע ל-1.1 מיליארד עד שנת 2011, כאשר מספר מנויי הסלולאר יגדל ל-800 מיליון ואילו מספר מנויי הטלפוניה הקווית יצטמצם במעט ל-300 מיליון מנויים.

הדור השלישי יוצא לדרך

לאחר התלבטויות ודחיות חוזרות ונשנות אישר הממשל הסיני הענקת רישיונות להפעלת שירותי תקשורת סלולר מהדור השלישי (G3). שלוש ספקיות הטלקום קיבלו, כל אחת, רישיון להפעלת רשת דור שלישי על בסיס טכנולוגיה שונה:

- חברת צ'יינה טלקום (Telecom China) קיבלה רישיון להפעלת רשת G3 בתקן WCDMA
- חברת צ'יינה יוניקום (China Unicom) קיבלה רישיון להפעלת רשת G3 בתקן CDMA2000
- חברת צ'יינה מובייל (China Mobile) קיבלה רישיון להפעלת רשת G3 בתקן שפותח בסין TD-SCDMA.

ההחלטה לבחור בצ'יינה מובייל כמפעילת הרשת בתקן הסיני מתבססת על חוזקה, כחברה המובילה בשוק הטלקום הסיני בכלל ובשוק הסלולאר בפרט דבר שיאפשר לה להתמודד טוב יותר עם האתגר המורכב (כולל מחלות הילדות והקשיים הטכניים העשויים ללוות את השקת התקן החדש). החברה צפויה לקבל תמיכה מהותית מצד הממסד ותעשיית הטלקום הסינית המייחסים חשיבות רבה למיצוב סין כשחקנית בתחום הציוד לתעשיית התקשורת.

על פי הערכות השר לי, יושקעו כ-29 מיליארד דולר בהכנת התשתיות והטכנולוגיה, כמו גם השקת שירותי הדור השלישי, במהלך שנת 2009, ועוד כ-12 מיליארד דולר בשנה שלאחריה (השקעות שיתרמו גם לעידוד הצמיחה הכלכלית במדינה). הרשויות עוסקות כעת בהשלמת הרגולציה בתחום, בין היתר על מנת לוודא כי ההשקעות בתחום זה יתבצעו כראוי, תוך מניעת השקעות יתר וכפילויות, צמצום הפגיעה בסביבה וכו'.

שלוש ספקיות הטלקום כבר הודיעו על תוכניות השקעה גדולות: חברת צ'יינה מובייל הודיעה כי תשקיע כ-8.5 מיליארד דולר בהרחבת תשתית רשת הדור השלישי שלה והקמת 60,000 תחנות בסיס חדשות; חברת צ'יינה טלקום הודיעה על כוונה להשקיע 11.7 מיליארד דולר בפיתוח והרחבת רשת התקשורת הסלולארית שלה בתקן CDMA ואילו חברת צ'יינה יוניקום הודיעה כי תשקיע 14.7 מיליארד דולר בהפריסת רשת הדור השלישי שלה על פני 282 ערים בסין, עד סוף השנה.

משרד תעשיות וטכנולוגיות המידע הסיני (MIIT) והאקדמיה למחקר תקשורת (CATR) מעריכים כי מספר מנויי הסלולאר מהדור השלישי עשוי להגיע להיקף של 130 מיליון עד שנת 2011. חברת צ'יינה מובייל כבר הודיעה על כוונתה לגייס 100 מיליון מנויים עד שנת 2011 כך שבהנחה והחברה תשיג את יעד ותשמור גם על נתח השוק הקיים שלה הרי שמספר המנויים הארצי עשוי להגיע אף למספר גבוה יותר של 150 מיליון מנויים.

הרשויות בשירות שיפור התחרותיות

במקביל להשקת רשת הדור השלישי פועלות הרשויות הסיניות בעקביות לשיפור התחרות בענף והגברת האיזון בין השחקנית המובילה צ'יינה מובייל ושתי מתחרותיה. צעד ראשון בכיוון זה היתה ההחלטה על מחיר אחיד של 1.5 סנט להודעת SMS בסין, תוך ביטול העלויות הנוספות הנהוגות כיום על שיגור הודעות בין ספקיות. מספר הודעות SMS שנשלחו במהלך ינואר-דצמבר 2008 עמד על 581 מיליארד צמיחה של 20.1% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

על הפרק עומדות גם הנחיות להתאמת מחירי נדידה בין ספקיות, קישורים הדדיים, ושימוש משותף בתשתית שכולם צפויים לסייע לשתי השחקניות החלשות.

אחת מגמות המעניינות בענף היא התחזקות הפעילות בתחום תקשורת הנתונים. בדיקה שביצע מורגן סטנלי העלתה כי 25% מהכנסות צ'יינה מובייל מגיעות כיום מתקשורת הנתונים בסלולאר, נתון הצפוי לגדול עם העליה בשימוש במכשירי הסלולאר בגלישה ברשת.

סין כשחקנית מובילה ברשת האינטרנט

בשנים האחרונות גדל בקצב מהיר מספרם של גולשי האינטרנט בסין. בסוף שנת 2008 עמד מספר הגולשים הסיניים על 298 מיליון - גידול של 42% בהשוואה לשנת 2007.

חלק ניכר מהגידול בשימוש ברשת מגיע ממשתמשים חדשים בערים הקטנות ובאיזורים הכפריים, שם שיעור החדירה נמוך במיוחד. שיעור החדירה עומד על 22.6% - אמנם גבוה מהמוצע העולמי (21.9%) אך עדיין נמוך ומשקף פוטנציאל צמיחה גבוה.

270 מיליון מנויים (90.6%) גולשים בפס רחב (תוספת של 100 מיליון משתמשי פס רחב בשנת 2008). חלק ניכר מהגולשים (39.5%) עושים שימוש גם במכשירי הטלפון הסלולארי שלהם וגולשים 16.6 שעות בשבוע.

מספר האתרים הרשומים בסין עומד על 2.88 מיליון. השימושים העיקריים ברשת הם מוסיקה (83.7%); חדשות (78.5%); מסרונים (75.3%); ודוא"ל (56.8%).

התרחבות הסחר האלקטרוני בסין

היקף פעילות המסחר האלקטרוני בסין גדלה אף היא בקצב מהיר. היקף הסחר בין עסקים (B2B) עמד אשתקד על 16.4 מיליארד דולר (גידול של 139.5%) ואילו היקף הסחר עם צרכנים (B2C) עמד על 1.2 מיליארד דולר (גידול של 73.9%). הגידול בפעילות צפוי להימשך גם בשנת 2009, אם כי בקצב איטי יותר היקף פעילות B2B צפויה לעמוד על 29.6 מיליארד דולר (+80.7%) ואילו היקף פעילות B2C צפויה לעמוד על 1.7 מיליארד דולר (+47.5%).

השורה התחתונה מבט מישראל

המשך הצמיחה הכלכלית הסינית (גם אם בקצב צנוע יותר מבעבר), אל מול המיתון העולמי, בשילוב הרפורמה והתחרות הגוברת בשוק הטלקום הסיני וההשקה הצפויה של שירותי הדור השלישי, צפויים לחזק את הפוטנציאל והאטרקטיביות של השוק הסיני בתחום זה.

אל מול הסטגנציה הצפויה במרבית שווקי הטלקום במערב במהלך 2009, צפוי השוק הסיני להמשיך בתהליכי התרחבות, רכש ופיתוח, שטומנים בחובם הזדמנויות עבור יוצאניות זרות, ובהן ישראל.

הפעילות בשוק התקשורת הסיני מתחייבת רגישות ומעקב אחר התהליכים והשינויים שיעברו השחקנים המרכזיים הן ספקיות הטלקום שיתמודדו עם השלמת הרפורמה, התגברות התחרות, והשקת מערך השירותים החדש, והן האינטגרטורים למיניהם ויצרניות ציוד הטלקום - תוך הבנת התרבות העסקית ואופן הפעולה בשוק הסיני היחודי, וכתמיד: מחויבות אסטרטגית, סבלנות ואורך נשימה, וקצת מזל...

מאת אילן מאור, מנכ"ל SHENG-BDO (ישראל).